

district van de Nederlandse Staat, die vanuit de voormalige Residentie – ook al voormalig – wordt bestuurd alweer door een klein aantal hoge bureaucraten, zonder wier toestemming ook in het grote havendistrict Rotterdam bij wijze van spreken geen musje van het dak valt en in ieder geval geen huis of school wordt gebouwd?

Raad- of Stadhuis in naam dus in het heden, maar toen het gebouw ontworpen, geconcipieerd en gebouwd werd was het dat in ieder geval nog wel of althans in veel duidelijker mate.

Dit jaar is min of meer, althans in de pers, herdacht, dat het veertig jaar geleden officieel werd ingewijd of geopend. Bij die officiële plechtigheid was ik, hoewel Raadslid, wegens mijn toenmalige politieke askese, niet tegenwoordig. Maar ik bezit nog de bronzen gedenkpenning, die de Raadsleden bij die gelegenheid werd aangeboden. En meer, hoe goed herinner ik me nog zijn voorganger, het oude Raadhuis aan de toenmalige Kaasmarkt, waar ik in 1914 voor de eerste maal als vertegenwoordiger der kiezers zitting nam in de commissie om de aanhechting van de Hoek van Holland goed te keuren, en waar ik vijf jaar later in de herfst van 1919 als Raadslid binnentrad.

Dat oude Raadhuis, dat in ieder geval een zekere charme ontleende aan zijn toen reeds bijna een eeuw oud verleden. Dat te klein was geworden voor de administratie ener zich snel uitbreidende wereldhavenstad. Maar dat, met een weinig piëteit, met een weinig zin voor een altijd eerwaardig verleden – eerwaardig slechts omdat mensen er in hebben geleden en gestreden – na de verwoesting van 1940 zo gemakkelijk weer had kunnen worden herbouwd. Even gemakkelijk als de Beurs van Van der Werff of de Schouwburg van ons oud-lid Verheul. Piëteit echter en eerbied voor het verleden was – u kunt het uitvoeriger aangetoond vinden in een geschrift als 'Rotterdam in de negentiende eeuw' van wijlen de notaris L. J. C. J. van Ravesteyn, mijn bloedverwant – reeds in het Rotterdam vóór '40-'45 een artikel geworden, waar nog slechts weinigen prijs op stelden of iets voor over hadden. In ieder geval niet de heren die onmiddellijk na de verwoesting met een soort vreugde de liniaal ter hand namen om de lijnen, de rechte lijnen te trekken, die zij voorvoelden, dat de machtige godheid der Toekomst, het Verkeer voor zich nodig zou achten. En zo geschiedde het naar de wens dier liniaal-helden: het oude Stadhuis